

DOBROGEA JUNĂ

ABONAMENTE:
Pe un an 10 Leu
Pentru preoți și învățători 8 . . .
Anunțuri și reclame după invocată.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR
CONST. N. SARRY
Redacția și Administrația str. Dorobanților

Cen d'intii „STEÀ” din Constanța

(Amintire)

Tempora mutantur et nos in illis.

Zi după zi, an după an trece și pe nebăgat de seamă, ne dăm după vreme, suportând schimbările radicale în port, în vorbă și în moravurile noastre . . .

Cine-șl mai amintește felul cum se sărbătorea aci la noi venirea Crăciunului, pînă acum cîțiva ani în urmă?

Copil ținând felinare, împodobite cu tot felul de ornamente de hîrtie; flăcăi purtînd bisericuțe în miniatură, cu ferestre colorate și luminate; alții ducind cîte un vaporă și colindind în toate limbile — numai românește nu; în sfîrșit, catinele, sau cum li se zice pe-aici „laterne”, și țigani turcești, singuri lăutari de pe vremuri din Dobrogea, umblînd din casă 'n casă, din circumă 'n circumă și executind tot felul de „marșuri” — pe cînd toată lumea, fără deosebire, își dădea volos obolul.

Așa erau timpurile atunci. Fiecare lăua parte la aceasta stare de lueruri, fără ca s'o discute.

Lesne își poate dără orice închîpui ce impresie putea produce în acelă vremî aparițunea unei „stele” pe tărîmurile astea.

... Sunt anii de atunci, nu-mi amintesc exact cîți; și că urmăram în clasa primară. Îndemnații de colegul nostru Puțu Balaș, azi portărel la Brăila, ne hotărîsem să umblăm cu steaua.

Era un eveniment acesta și pentru noi și mai ales pentru Constanțenii localnici, carl pentru prima oară ve-deau un asemenea lucru.

Cu confectionarea stelei se însărcinase Stelian Serafim, pe atunci funcționar la Casieria Generală a județului — cum i se zicea Administrației financiare — iar Nașterea Mîntuitului a fost executată de unul din zugravii carl pietău Catedrala orașului.

Comandasem o carte de colinde la București și, timp de 15 zile, banda noastră compusă din Balaș, Coco Stoianovic, Vasile Christofor și subsem-

nătul, sub conducerea »maestrului« Serafim, ne îndeletniceam cu învățarea pe de rost a celor *Treți crazi dela răsărit, Nunta dela Cana Galileei, Adam dacă a greșit și a m.*

Cel d'intii la care ne-am dus cu colindul a fost d. Gh. Tânărescu, directorul și profesorul nostru, unde erau adunați aproape toți dascălii din oraș. Intrarea noastră a fost triumfală.

In oraș impresia era și mai mare. La trecerea noastră toți »făceați front«; mulți descoperi și peste tot eram primiți cu zmerenie, colindele erau ascultate cu multă evlavie, chiar de către aceea cari nu priepeau nici boacă — cei mai mulți! — Bătrînilor veniți din Tară în Dobrogea, ne acompaniau cu o pioasă însuflețire, iar cheta mergea de minune. Era prima stea ce apăruse în Constanța și bucuria noastră n'ò întrecea de cît mîndria ce o simțiam de a fi noi singuri purtători ai unei asemenea minunății.

Am avut de înregistrat și un accident: Un birjar a crezut că poate da cu biețul în steaua noastră. Îi luasem numărul birjet și a doua zi, în fața lui Alecu Balaș, directorul Poliției și tatăl tovarășului nostru, nelegătuitul a trebuit să vadă... stele verzi!

... Marturisesc că 'n viață mea n'âm văzut o stea mai strălucitoare ca aceea, și, în imaginea mea de copil, îmi dam foarte bine seama cum la lumina unei asemenea stele Magiil aș putut descoperi, acum sute de ani în urmă, pe Mintuitor în staful de vite.

Astăzi printre felinare care tot mai circulă pe străzile Constanței, la zile de astăzi; printre lăutari, de data aceasta țigani românești, poți vedea și cîteva »stele».

Simplu confectionate, susținute de copii cari umblă mai mult după căpătat, ele nu mai aș nimic din farinecul și din mîndria trecutului. Rare casele, la care mai găsești acces, acei cari umblă astăzi cu steaua; îci și colo capătă cîte un 5 parale, abia apuseind să îngîne începutul colindului.

Pe mine unul, acest spectacol mă mișnește adînc și numai după multă ezitare m'âm hotărît să dau în vîleag că am umblat și eu cîndva cu steaua.

Const. N. Sarry

I M P R E S I I

la două noapteni bine deosebite: *eres și credință* — care totuști, după mine, se confundă una cu cealaltă. Ceea ce pentru unul este eresul cel mai patent, pentru altul poate fi credința cea mai neclintită, și vice-versa.

... Părinții mei — ortodocși pravoslăvni — mă crescuseră în cea mai strictă religiozitate. Nu mă culcam și nu eșam dimineață din casă, înainte de a-mi să făc rugăciunea obișnuită. Zilele de post, păzite pe cît cu puțină mai mult, învățasem să știu, că-s zile de curățire a sufletului...

Am plecat în Capitală, la bîcă. Aici, cu toate că locuim cu casa la o găzdu temătoare de Dumnezeu, totuști, înctul cu înctul, am părăsit obiceiul de a mă mai închina la icoane seara și dimineață; cel mult, îmi faceam cîte-o cruce, în fugă, la culcare: Mă jertfă!

Postul am învățat în școală, că este o condiție de igienă a corpului.

Așa, am părăsit și rugăciunea și postul.

... Peste cîțiva ani mă bolnăvesc greu; după vre-o treptări zile de pierdere a simțurilor, deschid ochii într-o Vineri.

„Sfânta Vinerea te-a scăpat!” — îmi rise o bătrînă, care mă păzea la căpătău, cu luminarea îngă dinsa.

— Cind te vei scula din pat, să te un chil de untdelemn și să-l duci la biserică S-tel Vineri, iar de-acum înainte s-o prăznuiesc regulat. Numai Dînsa te-a scăpat!

Așa am și făcut — și din ziua aceea respectam cu slinjenie toate Vinerile.

... Intervine o întâmplare: Mă găseam, doi ani mai tîrziu, la Sofia, cind un bun prieten al meu dăduse de un mare necaz.

„Numai S-ta Vinerea te poate scăpa” — l-am spus și am porât cu el la o biserică din localitate.

Popa, un archidiac, care mă cunoștea, după ce i-am comunicat scopul vizitel noastre, trimite paracliserul să cumpere un șold de untdelemn, cu banii ce l-a închinat „proselitul” meu, pentru aceasta.

Prietenul a plecat peste puțin. Iar eu am fost reținut de archidiac la dejun.

Prinul fel de bucate adus la masă era șuncă.

— Știi de unde e mezclul asta? — îmi spuse rîzind „călugărul”.

— Voilă și dacă-mi vel spune.

— E „untdelemnul” poeditul!

Servitorul, n'avusese nevoie de nici o explicație: cu noștea uzul.

... Am plecat gîndindu-mă că, poate, și popa căruia îl dusesem eu undelemnul, ca să-l pună regulat la candelă S-tel Vineri, l-o să dat aceeași destinație... domestică, ca și archidiacul la care prinzipiem. Firește, n'âm spus nimic din cele petrecute prietenului păcălit, iar credința mea în puterea S-tel Vineri nu a suferit nici o știrbire.

Ziua de Vineri a rămas pentru mine o zi de sărbătoare. În cel mai slin sens al cuvîntului, și m'âm obișnuit să săptăziuza de Vineri ca pe o zi aducătoare de cîștig și bunătăți. Și mult face, să al chiar pe an numai un ceas de ușurare susținească!

In schimb aveam teroare de Marți și de 13, fie că el marca o zi, un număr de loterie, o notă oare care.

Să întâmplă însă ca în ziua de 13 Septembrie 1905, care a căzut într-o Marți, să scap de o mare nevoie.

De atunci și Marți și 13 figurează printre bunii mei auguri — și-mi merge mai bine.

Și cu eresurile acestea, care aș luat în sufletul meu forma celor mai neșovâite și sacre credințe, am ajuns să intreprind și să slănesc cu bine multe lucruri, cu care, atîfel, n'âșfi cercat nici odată s'o scot la capăt...

Anul 1908, începe într-o Marți.

Cite frunzi nu s'adă în fața acestel coincidențe? Eș unul însă încep anul nou cu multă incredere în mine și în bunul meu augur. Făcă ca subsemnatul săj acela, care vor să fiu le meargă rău în anul, pe al cărui prag am pășit,

CE-SAR

Proprietatea imobiliară rurală din Dobrogea.

Diferitele improprietării, vinzări și depozitări de pămînt.

Sub titlul de mai sus a apărut o însemnată și complexă lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar.

Dăm mai jos, în rezumat, pe capitole, coprinsul acestel broșuri.

Lucrarea numai eu prețul de un leu este pusă la dispoziția publicului.

Trei sute exemplare au fost trimise la principali membrii al Parlamentului, pentru a provoca o cît mai întinsă discuție — numai astfel putind grăbi cu un ceas mai înainte rezolvarea acestei vitale chestiuni.

In introducere, după ce se arată că nici odată ca acuma spiritul din această provincie nu a fost mai preocupat de regularea unuia fel a chestiunii proprietății rurale, se constată existența la noi în țară a unei opinii publice — care dacă nu jocă ca în țara constitutionalismului clasic un rol pre-cumpărător, cu toate acestea e un factor mai mult sau mai puțin indicator în viața noastră publică — și în lipsa unor reprezentanți în Parlament, cari să se facă ecoul doleanțelor populației locale, se face, prin acest studiu, apel la opinia publică, care, din nefericire, e desfavorabilă proprietarilor rurali din Dobrogea.

II

Chestiunea aceasta a fost scotocită de repetările cererii ale veteranilor, de a li se da pămînt de cultură în această parte a țării; de măsurile arbitrale provocate de niște rapoarte tendențioase; și, în sfîrșit de depozitării în masă efectuate în ultimul timp și care au dat loc la atitea nedreptăți, în cînd numai firel prea supuse a populației locale trebuie să mulțumim că n'am avut de înregistrat mișcări singeroase.

III

Acest capitol arată pămînturile, în a căror stăpînire a intrat Statul Român după anexarea provinciei.

IV

Oprindu-ne la primele legiferări, relative la proprietatea rurală din Dobrogea, găsim că preocuparea guvernului de atunci a fost de a popula această provincie, puștiță din cauza războlului și a emigrațiilor elementului autohton, care a continuat imediat și mult timp după incorporare.

V

Primelor legiferări urmează un puternic curent de imigrare, înlesnit în toate chipurile de guvern. Acestor coloniști și faptul că ei și-au legat soarta lor de a acestei provincii, se datorează starțul înfloritoare a Dobrogei de astăzi.

VI

Statul însă pe lîngă popularea acestei provincii, a urmărit prin vinzarea pămînturilor și ajutorarea tezaurului public, sleit de cheltuielile războlului. Această afirmație o sprijinim pe citării din chiar expunerile de motive, care au preces legile în cestiune.

VII

Vorbind de comisiunile de delimitare și parcelare, le găsim că au fost nu numai rău

constituție și pregătire, dar că ele au lucrat și foarte puțin conștiincios și cinsti.

VIII

Aci cităm un pasaj dintr-un referat al maroșului bărbat de Stat Lascăr Catargiu, din 1889, adresat Consiliului de Miniștri, în urma unei inspecții făcute în Dobrogea și în care se pronunță foarte deravorabil acelor comisiuni.

IX

Acest capitol tratează despre lacunele legii de Improprietărire. Legiuitorul n-a ținut seama nici de condițiunile climaterice și nici de situația agricolă a Dobrogei; n'a rezervat anumite zone pentru cultura vitelor, care forma și trebuia să rămînă una din bogățiile principale ale acestei provincii.

X

De cînd, această legă imperfectă a trebuit să fie aplicată și de oameni nepătrunși de însemnatatea chemării lor. Au fost improprietării, cu cîteva locuri a 100 hectare, oameni străini din Dobrogea; în schimb s'a neglijat a se da pămînt destul acelor, care se stabiliseră aici, venind cu sute și mil de vite.

XI

Și fiindcă vorbim de proprietatea mare, pentru a nu fi greșit interpretări, după ce arătam ce înțelegem prin „proprietatea mare” proprietari mari și felul cum trebuie exploatață o asemenea proprietate, dovedim că numai „proprietari mari” nu au fost acela, cari grație situației lor din țară și-au creat aci domeniul întins.

XII

Cu o lege greșită și rău aplicată era natural să se comită greșeli nefertato. Și, fără a semnala alte reale, ne oprim asupra faptului că vîtrele satelor au fost inconjurate de acești mari proprietari, făcind viața agricultorului mic imposibilă.

XIII

De odată însă se interzice de a se mai parca loturi mari, deși mai toți făcuseră cereri pentru întinderi mari de pămînt, care se și aprobaseră.

XIV

Oamenii, care veniseră în Dobrogea cu mii de vite, și cărora, era natural, ca un lot mic de 10 hectare să nu le fie suficient, pentru a putea trăi mai departe în această provincie, se hotărâsc să părăsească acest pămînt al făgăduinței. Decisiunea aceasta, care incepuse a fi pusă și în practică, deștepță serioase ingrijiri la centru, iar Ministerul de pe atunci de Domenii, An. Stolojan, vine personal în Dobrogea și sfătuiește pe locuitorii de aici că fără zgromot, ea să nu prindă de veste favoriți din București, să ceară pămînt și penumele copiilor și al personalului de serviciu. Urmează dovezi că s'a dat și instrucțiuni în acest sens.

XV

Această stare de lucruri durează pînă în anul 1901, cind șefii de ocoale provoacă o revizuire a proprietății rurale; iar în primăvara anului 1903 sunt depozitați de pămînturile lor optzece la sută dintre proprietarii noștri rurali.

XVI

Cu citării din acte oficiale dovedim că adeverării frustători ai veniturilor pămînturilor Statului erau tocmai șefii ocoalelor domeniale, acei cărora li se incredință acum revizuirea titlurilor de proprietate.

XVII

D. Niculescu-Telega, administrator pe atunci al Domeniilor din Dobrogea, prinț'o

adresă către Prefectura locală dă un început de satisfacție. După ce conchidea că comisiile anterioare nu au avut un caracter imperfect și că într-adevăr și ca exactitate, rugă Prefectura să pună în vedere subprefecțiilor ca în viitoarele comisiuni, în care vor figura și D-lor, să lucreze cu multă atenție și în spiritul instrucțiunilor ce primesc.

XVIII

În acest capitol facem o analiză critică a noului sistem de verificarea titlurilor și îl găsim și pe acesta nepotrivit, de oarecum noile comisiuni fiind compuse în mare majoritate din elementele care alcătuiesc pe cele din tîrziu, era natural ca ele să facă tot posibilul, ca să lingă cînd mai puțin din ceeace sculpară. Dăm exemplu cu date și nume ca să dovedim aceasta.

XIX

Lucrările acestor noui comisiuni își bunează, complete-incomplete, au condus la următoarea soluție: s'a clasificat pămînturile toate în 14 categorii; pămînturile celor dispăruți și emigrați au intrat în patrimoniul statului iar celor absenți li s'a pus condiția ca în termen de 6 luni, începînd dela 1 Aprilie 1904, să se stabilească în comunele unde își au pămînturile, pentru a reintări în posesia lor.

XX

În acest capitol discutăm pe paragrafe, în linii generale, această soluție.

XXI

Oprindu-ne la cele 4 categorii de absenți și referindu-ne la textele de legi în baza cărora acești oameni și-au cumpărat pămînturile, găsim ilegală nouă condiție pusă de Stat.

XXII

Capitolul acesta tratează despre pămînturile emigrațiilor dispăruților, ale morților fără moștenitori și ale celor zise pe nume fictive.

Cele dintâi, după cum vom vedea mai la vale, sunt în litigiu între Statul nostru și cel turcesc; asupra celor de categoria a doua și a treia credem că numai justiția își poate spune cuvîntul; cele din urmă, după lege, nici nu își au rațiunea.

XXIII

Un punct capital rămîne de stabilit: dacă în virtutea legilor din 1882 și 1889 s'a făcut „vinzări” de pămînturi sau „improprietări”? Cu acte oficiale și cu citării din diferitele discuții relative urmate în Parlament, dovedim, că nu poate fi vorba de improprietări ci numai de vinzări de pămînturi.

XXIV

Mai departe ne ocupăm, dacă eroarea asupra persoanelor cumpărătorilor, în materie de care ne ocupăm, poate constitui o cauză de nulitate a contractului, și respundem negativ.

XXV

În acest capitol discutăm calitatea legală a Statului în aceste revendicări.

XXVI

De asemenea găsim, că nici vorbă de succesiunii vacante n'ar putea să fie.

XXVII

Mai departe, după ce arătam rostul și rolul proprietății mijlocii la noi în țară, dovedim că aceste depozitări ioveșă tocmai în această importanță și necesară categorie de proprietari.

XXVIII

În baza celor discutate mai sus tragem concluziuni.

XXIX

Intervin Improprietările veteranilor, pe care le discutăm dintr'un punct de vedere special.

XXX

In acest capitol tratăm cestiunea pămintelor aşa zise «vacu». Asupra cărora Statul Turcesc a ridicat în ultimul timp din nou revendicări—ceia ce complică și mai mult criza proprietății rurale din Dobrogea.

XXXI

Văzind cine a provocat și cine a efectuat deposedările de care vorbim, cum și complicațiunile la cari singur Statul a dat loc, îl găsim pe acesta de două ori culpabil.

Nicăi obiecțiunea că Statul ar fi avut nevoie de pămînt, pentru a putea improprietări veteranii, nu o găsim întru nimic justificată.

XXXII

Aci ne punem întrebarea, dacă Statul ar fi putut avea în posesiunea sa mult mai mult pămînt de cît are astăzi și răspundem afirmativ. Terenele Turcilor, care au emigrat și emigrează zilnic, și care au fost desfăcute pe prețuri ridicole în profitul unor speculatori, puteau fi toate în posesiunea Statului și arătăm cum.

XXXIII

Cimpurile Dobrogel, care pe vremuri erau puști și neproducitive, astăzi sunt acoperite de lanuri bogate și, firește, prețul pămintului să ureat considerabil. Cui se datorează această urecare a valorei proprietăței, de cît tocmai acelora, cari și-au mincat amarul zilelor aici, și care și-au vindut pe vremuri și scoarțele din casă, ca să poată plăti și ratele de reacumpărare?

XXXIV

Dar acești oameni n-au avut să lupte numai cu nemurări dușmani naturali; ei au avut, pînă în ultimul timp, pe capul lor și o administrație recunoscută în mod oficial ca veauă și corruptă, așa că greutățile co au avut de întîmpinat nu s-ar putea descrie.

XXXV

Istoria ne învață unde duc ilegalitățile de folul acestora; avem cazuri recente și le citim, amintind că ar fi trist că Istoria să se repete.

XXXVI

In acest capitol arătăm cît e de greșită înțără la noi concepționea „ideei de Stat”.

XXXVII

Inainte de a încheie după ce cităm un pașagiu din proclamația de la 14 Neembrie 1878 a Domnitorului Carol, ne exprimăm indrepățita speranță, că, dacă acum un pătrar de veac fără a fi fost puși la niște o incercare, eram luate neconditionat sub scutul legii, apoi astăzi, cînd am dovedit cu prisosință că suntem un element de ordine și progres, nu merităm—credem—să fim dați pradă tocmai acum ilegalitățel și voinei arbitrale.

XXXVIII

Ca încheiere, ne arătăm increderea ce avem în actualul d. Prefect al județului Constanța, care în urma cercetărilor administrative ce a întreprins în ultimul timp asupra acestelui chestiuni, și ca unul care a avut ocazia unei a cunoaște toate neajunsurile ce a suferit populaționea locală după urma actelor ilegale comise pe spinarea ei și căruia îi stă într-o bună parte în mîini ducerea la un bun sfîrșit a acestelor probleme vitale, va îmbrățișa chestiunea cu toată rîvna și va pune capăt unei stări de lucruri care amenință să devină dacă nu un pericol dar o rușine pentru Țară.

O Conferință de actualitate

In seara zilei de 8 ale curentei, în sala Societății de arte, literatură și sport, a avut loc conferința d-lui Dr. M. I. Constantinescu, medic militar din localitate, despre cholera.

Acum, ca și altă dată, tînărul medic a dat dovadă de o cultură vastă, căci subiectul deși arid, a fost expus cu altă măestrie, în cît timp de o oră ne-a finit atențunea încordată și am plecat absolut pregătit pentru a lupta contra acestui teribil flagel care bate la porțile Orientului.

Subiectul fiind de actualitate, sala era chiar mică pentru a cuprinde toată lumea ce venise să asculte pe acest tînăr însă distins medic.

După o scurtă introducere, în care arată importanța higienei în materie de epidemiologie, expune pe larg cele 7 epidemii ce au plecat din delta Gangului și au pustiat Europa.

Arată că microbul trăiește în intestinile tuturor celor ce trăiesc în localitățile infestate și că muștele duc microbul din materiale expulzate din tubul digestiv pe alimente și astfel ne contaminăm. Dacă însă nu se îmbolnăvesc toți oamenii, cauza e că microbul, ca să dea boala, trebuie ca să găsească în intestin o anume floră microbială care să-l ajute și care se găsește mai ales în apă.

Asigură apoi pe Constanțeni că, grație d-lui prefect Vîrnău, vor avea în curînd apă și canaluri și astfel vor fi fericiți mult de cholera.

După ce dă preceptele ce trebuie să le urmeze fiecare pentru a se păzi de holera și care le rezumă zicind că trebuie să măncăm numai lucrurile calde sau încălzite și să îndepărtem cu totul pe cele reci, prăjiturile și pateurile.

Termină în sine cu fraza lui Chantemene zicind: Să avem mai întîi canaluri peste tot și apoi căi serale mondiane.

Conferențiarul a dovedit că e stăpîn pe subiect, pe care l-a dezvoltat cu multă artă și de sigur că, încurajat fiind, ne va da ocazie să-l vedem producind foarte mult.

După conferință a urmat o audiție muzicală în care, fiecare să achită foarte bine de rolul său.

Printre asistenți am distins pe d-nele și d-nii: Penescu, Dr. Tălărescu, Bănescu, Major Jitianu, Căpitan Tinju, Ionescu, Bărbulescu, Sion, Tătaru, Comandor Negrescu, Negru, Lăpușneanu, Lt. Paraschivescu, etc.

D-nii: Beleic, Pleșea, Dr. Calcef, Căpitanii Bălleanu, Foteșcu, Abeg, Locotenentii Manolescu, Josif, Dr. Cernat, Bădescu, Lutzi, Tuloveanu, etc.

Domnișoarele: Nicolaescu, Pleșu, Vasiliu, Frimu, etc.

I. A. R.

CRĂCIUNUL LA ANADOLCHIOI

(tempoz)

Ca peste tot, pe unde blindul Prunc născut în Iesle e slăvit; ca peste tot, pe unde glasul Adevarului a răzbit și unde firea creștinismului pravoslavnic slăvește nașterea lui Christ, — Anadolchioienii, anul acesta serbară mai în plină voie măreția zilei de Crăciun. Le-a fost ajutat Stăpînul lumilor să-și aibă și ei o bisericuță în sat, unde în clipele de rugă să pună inimel hotar și să slăvească Atotputernicia protecțoare.

In seara Ajunului, de cu seară și pînă către miazănoapte, ne desfășase tradiționalul Moș-Ajun, pentru că apoi, de ziua Nașterei, să vie să ne înveștelească Trei-Craii și celelalte multe.

La biserică, cu inimi curate, evlavioșil, preamarind nașterea, cătă seninătate umplea sufletul, cătă bucurie umbrea față — și inimile cuvișilor tresăreau de bucurie știindu-se la ei în sat. In bisericuță lor care, „bună-reea”, e a lor... și astăzi și nu mal mult... și cu atit se fericesc și se mî-

dresc în suflet de depărtarea golului, care domnea mai pînă de unăzi.

Toate aceste drăgălașii veneau însă ca dela sine, iar „omul”, vesnic acelaș, trebula să aibă ceva nou. Epitropil bisericei, convingă de asta, el prin el, da în Bal, a doña zi, pentru sporirea fondurilor și spre a face față uitimelor plăti necesitate de construcția piosului locaș.

Iată-ne, în fine, la balul bisericei. Petrecem o seară în „cotizații” meritoase. Atât.

Ploâsca grozav întreagă noaptea zilei a doña, iar a treila zi, mai pînă după-amiază, curgea mereu din nori. Noroul era mare, uleiile urite, — de giaba însă... seara, era Balul „Societății de Gimnastică, Tir și Binefacere” dela noi din sat, care, n'a vrut ca să se lese mai pe jos!

... Noroul însă?... — Să le-aueam pe fete:

— Val, soro, ce norolu!

— Zău, tu, ce apără!

— Uuu! Ghetele mele...

— Vaă-val, pantofii ai albi! — și toate, numai de una se văletașă, că: „nu puteau zbură pînă la Bal!

Iată-le însă venind toate „pe jos” — și către 9 ore e înșesată sala, de tot ce are satul nostru mai scump, mai tînăr, mai drăgălaș... — Să am petrecut o seară de dragoste cum rare rinduri va fi fost în Anadolchioi...

Petrecerea, fiind organizată de Societatea „Prințipele Nicolae”, de mai sus, — al cărei membri se intrec care de care intră a corespunde că mai bine scopul frumos ce l-a grupat în jurul aceleiași idei, — nicăi nu putea să aibă o altă reușită.

Ori cît îs de grăbit, nu pot să nu disting din dulceaga gingășie a buchetului din Bal pe Doamnele: Papadopol, Provințianu, Dropol, Rușescu, Lumezianu, Vasiliu, Tihan, Nicolaș, Dumitrescu, Nicolescu, Niculiș, Muntean, Georgescu, Eftimie, etc. etc. cari, în corpore cu Domnii: Papadopol, inv.-dir., Preot Provințianu, Rușescu, Dropol, Lumezianu C. și M., Dumitrescu, Tihan, Nicolescu, Nicolaș, Niculiș, Muntean, Vasiliu, Diaconescu și și mulți alții, au dus dragostea la înălțimea ei.

Printre zorile juniei și-al săgăinicului dor, în cununa Balului surideau drăguți tinere ca D-șoarele: Crușu, Ianopol, Lumezianu, Dobrool, Florescu, Davidescu, Georgescu Mițica, Georgescu Mărioara, Biana Marinova, Eftimie, Porcoriu, Seculin, Stoescu, Gheorghiu și alte drăgălașe floricele.

Iar fluturil drăguți, — ce căsunău atitea glume dulci, sexului frumos, tînăr și în vîrstă, — complecău drăguța cunună cu tineril: Crușu Ionel, Ciaciu, Boghosian, Frații Dima, Davidescu, Oancea, Bogdan, Frații Raicu, Georgescu, Nevrovici, Triandafilidis, Ronciu, Ioanovici, Zlataroft, Marinescu, Ianopol, Culea, Bălineanu și mulți alții, cari din prea mare grabă îmă scăpă, însă cari cu totii au contribuit ca amintirea serel de atunci să n'o uităm curind.

Crușu-Delasdiște.

Vorbe înțelepte

Este mai puternică acela care se învinge pe sine, de cît acela care cucerește o cetate.

SCHILLER.

Vulgul e totdeauna pentru cel ce îl orbeste, și adesea el e stăpinit de individul cel mai viclen.

MONTI.

A fi tată însemnează a avea obligația unei a-și rize în fiecare oră a fiecărei zile:

Copiii mei să nu aibă nicăi odată vr'un cuvînt de a mă mustă.

Pe cît este de admirat omul care a știut să-și apropieze calitățile particulare ale fiecărei personalități pe care a studiat-o, pe cît este de grozescă maimuța care nu îmitează de cît pe un om, chiar dacă acesta ar fi cel mai meritos dintre oameni.

Ușor mai considerăm noi ca inimicul personal pe aceia, cari nu se înhamă la cadrul nostru.

CHINCHOLLE.

Corpul omenesc un aquariu marin^{*)}

Apa de Mare ne mîntuie copii.

Maș întîi, la copiii mici. Dacă e o boală îngrozitoare, el timp se lăpteașă copii, apoi aceasta e *diarcea verde*, cunoscută bine de mame și care, în termeni comuni, se numește *holera infantilă*. Ea are năprâznicia acestor teribile bolii și nu lărtă nicăciun dinsă. Mai totdeauna medicul rămîne repede dezarmat și copilașul moare în cîteva zile și de multeori chiar în cîteva ceasuri.

Iată o observație, a cărei asprime științifică nu exclude eloquencea ei.

Copil de șase luni, născut din părînți foarte sănătoși. Bolnavit de diarie la 15 Iulie; la 20 cintărea 6 kgr. 800.

Starea se agravează repede. Strigătele nu curmă, insomnie completă. Numărul scaunelor se urcă la 15 pînă la 17 pe zi. Pierdere greutățil zilnică este de 100 gr. La 2 August cintărește 5 kgr. 500.

La 7 August, slabirea e considerabilă. Scheletul îl poți vedea. Plelea dela coapse formează doi saci goi. Strigătele nu mai încreză. Insomnia e completă; picioarele și mîinile sunt reci; starea e dintre cele mai grave. Greutatea 4 k. 970.

Se face o injecție de 20 c.c. de apă de mare și se continuă din 2 în 2 zile introducind 40 c.c. la a 3-a oară și 50 c.c. la a 8-a.

Încă de a doua zi starea se îmbunătățește. Copilul doarme 2 ceasuri. Numărul scaunelor scade la 12. A treia zi țipetele sead; încreză la 5-a zi. Scădere greutățil e impiedicată, diaria încreză cu desăvîrșire. Copilul e salvat... 18 zile în urmă, copilul cintărea 5 k. 920. La 25 Octombrie, adică 2 luni și jumătate după injecție, starea n'a încrezut de a fi dintre cele mai bune.

Aceasta nu e o observație izolată, unul din acele cazuri fericite, cu care se poate mindri un medic. Aceasta e o observație lăsată la întimplare dintr-o mie, și care s'a repetat atât de des, în cit nu mai surprinde pe nimenei.

Dar iată și mai bine!

In Iulie 1906, într-o localitate din imprejurimile Parisului, o epidemie de holera infantilă seceră 20 de copii de un an, în mai puțin de 3 zile. În localitate se găsește un „Leagân-model”, unde se află 18 copii. Patru din ei mor în cîteva ore. Alți 11 cad bolnavi. Într-o singură noapte toți au pierdut între 300 pînă la 700 grame din greutatea lor.

Trei din ei se găsesc în așa stare gravă, că se hotărăște să nu se mai încearcă nimic cu dinșii. Unul din ei e complet negru. Se face la opt alții injecție cu apă de mare. Dar directoarea „Leagânului” decide, să supună aceluiși tratament pe încă trei dintre cei condamnați. Ea face acest lucru fără convingere și numai din indemnul conștiinței. Cîtești 11 copii au fost salvați!

Celor 3 din urmă nu li s'a mai zis de cît copii găsiți.

Dar nu numai în aceste afecțiuni apă de mare dă asemenea miraculoase rezultate. O grămadă de afecțiuni la copii sunt vindecate cu acest tratament.

Trebua să se încearcă acest leac și asupra unei boali, care lovește fără milă omenirea.

Experiențe noi au fost făcute în ultimul timp nu numai în cazuri de holera infantilă, ci și asupra tuberculozilor. În principiu acest tratament trebuie să dea și la acești bolnavi rezultate bune. S'a obținut de fapt numeroase ameliorări și observațiunile medicale asupra mersului acestor cure sunt numeroase și încurajatoare. Cu toate acestea el nu s'a putut admite ca definitive. Și, firește, conchidem la acoasta, de oarece ori cît de remarcabile ar fi rezultatele obținute la una

De Anul Nou

— La mulți ani, Doctore și acum, cu schimbarea anului, schimbă-ți și tu portul.
— O să-mi schimb portul, cînd îți-oi schimba tu nărvul!

sau două din bolile determinante, ar fi temerar să voim a face din injecția cu apă de mare un panaceu universal. Ar fi să facem ceea ce s'a făcut cu razele X, a căror întrebunțare s'a făcut într'un mod stîngaciu și puțin scrupulos.

Vîitorul tratamentului marin.

In afară de nou-născuți și de tuberculoși, apa de mare are o aplicatie asupra eczematitilor, de o parte, asupra căror ea lucrează în mod minunat și, de alta, asupra celor atinși de enterita muco-membranoasă (constipație) pe care o vindecă în cîteva zile.

Astfel dispensariile populare întemeiate la Paris de d. Quinton și de către D-na Marchiză de Mac Mahon sunt neincăpătoare. Numărul boalelor vindecate cu apă de mare va merge crescind. Oare nu e destul de însemnat faptul, că vezi vindecindu-se sauă oprindu-se din mersul lor atitea afecțiuni? Calea este deschisă la toate ipotezele și la toate incercările.

S-ar putea ca apă de mare să găsească întrebunțare în otrăvirile cu oxidul de carbon.

Din momentul acela, cite accidente evitate, cite existențe omenești crutate! Si nu e mirare să vedem oameni morți în aparență, seculindu-se în urma unei injecții cu apă de mare, ca și aceia cărora ilustrul tămăduitor al secolului trecut, „regele doftorilor”, zugravul Iacob, le zicea:

— Se... să-ți și umblă!

Marea din care a cîștă toată suflarea, Marea care a rostogolit între malurile sale toată lumea, cum rostogolește pietricele riurilor, poate că va reface o lume nouă, mai surizătoare și mai puternică — și mult mai temută — cum n'a fost nicăi odată.

Marea e marea misterioasă! Dator...

ȘTIRI ȘCOLARE

— Ministerul Instrucțiunii publice și Cultelor a hotărît ca învățătorii să facă cursuri cu adulții numai Duminica și acolo, unde comunele au prevăzut o subvenție, de cel puțin 10 lei lunar.

— Societatea cooperativă „Librăria Națională” din București, cu știrea și autorizația Ministerului Instrucțiunii publice și Cultelor, a instituit colportori, cari umblă prin sate și vind icoane și cărți folositoare populației rurale.

— D-l Paul Pașa, revizor școlar, a plecat pentru 2 zile la București, chemat fiind, împreună cu cel-alți d-ni revizori din țară, la o consfătuire, cu privire la modificarea a unor articole din legea învățămîntului primar.

— D-l Gh. Prunescu, învățător post 2-lea de la școală din comuna Topolog, s'a transferat după cerere la școală din cătuna Ivrimezu-mie, comuna Cochirleni, în locul d-șoarei Lucreția Teodorescu, care va trece în locul d-sale la Topolog.

— Ministerul a cerut revizoratului școlar al județului, un tablou amănuntit cu privire la rezultatele examenului de absolvire al școalelor urbane și rurale pe anul școlar 1906-1907.

— Ștatele învățătorilor pe luna corentă Ianuarie, s'a înaintat deja Ministerul încă de la 4 ale lunei.

— Controlorul Băncilor populare d. Marin Aron, se află în județ, pentru aleătuirea bilanțurilor exercițiului 1907.

— Ministerul instrucțiunii publice a cerut să se înainteze Inspectoratul General, toate cupoanele în alb din registrele de inspecție ale școalelor din județ, spre a fi anulate.

— Ministerul a cerut revizoratului școlar, un tablou de activitatea extra-școlară a învățătorilor, cu începere de la 1902-1903 pînă în prezent.

^{*)} Vîză numărul precedent.

— Iată bilanțul Băncii populare „Ștefan cel Mare” din Anadolchioi pe exerciț. 1907 :

<i>Activ</i>	
Cassa	lei 38,01
Imprumuturi	" 13.206,81
Librete	" 47,50
Total	lei 13.292,32
<i>Pasiv</i>	
Capital social	lei 6.617,15
Dividente	" 428,96
Depozite spre fructificare	" 785,91
Dobanzi la dep. 5 la sută	" 27,83
Efecte de plată	" 4.700,-
Fond de rezervă	" 329,60
Dobanzl report. pe 1908	" 402,87
Total	lei 13.292,32

Banca e înființată în 1904 și are acum 70 membri activi. Conducătorii sunt d-l P. Padopol, învățător, T. Nicolescu, Fl. Dumitrescu, V. Tomescu, Al. Fărcașanu și alții. Comptabilitatea se ține în perfectă ordine și Banca, cu toate că are mulți dușmani, face progres zilnic.

— Școala din cătuna Boazgic și cea din Mangalia s'a închis din cauza de boale infecțioase, ce bintue în localitate. S'a luat măsură pentru desinfectarea localurilor.

— În multe comuni d-nii perceptori comunali, refuză să achite învățătorilor ordonanțele emise de primării, pentru plata servitorilor școalilor și cele-lalte cheltuieli, sub pretext, că nu sunt fonduri. Atragem atenția d-lor sub-prefecți respectivi, asupra acestor procedări ale d-lor perceptori comunali.

— În cătunul Mamuslia, comuna Caraomeri, Constanța, locuit numai de germani, Ministerul instrucțiunilor publice a hotărât înființarea unei școli primare. În acest scop s'a și înființat un post de învățător, care împreună cu preotul german, vor preda cursurile.

— Bilanțul Băncii populare „Albina” din Docuzol pe exerc. 1907, este următor :

<i>Activ</i>	
Cassa	lei 219,54
Imprumuturi	" 36.098,-
Depunerl fruct.	" 2.000,-
Mobilier	" 210,09
Dob. credit agricol	" 123,14
Total	lei 38.650,73

<i>Pasiv</i>	
Capital social	lei 28.601,65
Dividente	" 1.800,76
Dep. fruct.	" 4.728,86
Dob. la depunerl	" 95,05
Fond rezerva	" 727,11
Fond pentru local	" 327,63
Fond pentru drapel	" 293,09
Dobanzl report. pe 1908	" 2.076,58
Total	lei 38.650,73

Banca e înființată în 1902 și are actualmente 123 membri. Conducătorii sunt d-nii I. Martinescu, M. Bălan și alții care munesc mereu, pentru bunul mers al băncii.

Izgonirea „Macedoneanului” Dabo

S-a corbit în ultimul timp de fondarea unui Club conservator în orașul nostru. Nu ne propunem să disemnăm aci oportunitatea unui rostul unei înjgherări politice, pe cînd, în această parte a țării; nici nu vom cere să deseoasem intențiunile acelor, care nu plănuind organizația în chestdiune; de asemenea, foarte puțin ne interesează neîmbîndă întreprinderii — lueru care, de altfel, era de prevăzut. Voim numai să relevăm unele fapte petrecute cu ocaziunea înjgherării de care ne ocupăm.

Din inițiativa unor acoliști de ocazie a fostului primar al Constanței și sub firma partidului conservator, au avut loc mai multe conciliabile, în scop — spuneau că interesați în cauză — de a întemeia un club

și scoaterea unui organ de publicitate, care să fie portocalul celor grupașii în jurul fanionului ridicat de d. Bănescu și urmat de Ștefan Chirilescu, Teodor Constanțianu și de alții... pistoale la fel cu Turcul.

Urmind a se constitui comitetul clubului, a venit în discuție persoana imaculată d. Tase Dabo. Mai mulți neofisi, printre cari d. Tanta, s'a ridicat însă cu energie contra acestei candidaturi, însoțind argumentările lor de aprecieri pe cît de grosolan pe atît de juste la adresa fostului favorizat al d-lui Bănescu.

S-a arătat mai întîi cum acest om, în numele unui naționalism falz, pretinzindu-se Român Macedonean și președinte al societății macedo-albaneze din localitate — cînd în realitate e un renegat bulgar, dintr-o familie de gaideci (cimpocieri) din Șirinești și a cîrui calitate, la societatea macedo-albaneză, a fost pusă într-o tristă lumină — cum în numele acestui naționalism «Macedoneanul» Dabo a exploata tot ce putea și exploata la primaria locală, sub fostul consiliu; cum în urmă, cînd a fost vorba să se dea o luplă la ultimele alegeri comunale, ca cel mai de rînd mișel, d. Dabo a părăsit cîmpul; s'a susținut în sfîrșit că asemenea acte necorecte nu trebuie să rămînă fără sancțiune și s-a cerut excluderea d-lui Dabo din gruparea conservatoare.

Însuși „șeful”, deconcertat de accusări neasteptată a noilor d-sale devotați, a trebuit să recunoască gravitatea celor arătate și în consecință întreaga adunare — într-unilă la „Orezeanu” — a hotărât în unanimitate excluderea „Macedoneanului” Dabo din rîndurile „conservatorilor” din Constanța.

Nu e chestiune, dacă en său fără simânduca personalitate a fostului factor postal, gruparea din jurul d-lui Bănescu însemna ceva pe... mapamond. Ceeace căutăm a scoate în evidență, este temeinicia campaniei noastre, dusă contra acestui mișel, care în numele unui patriotism, dovedit chiar de ai lui a fi de meserie, sfida o lume întreagă.

Asemenea indivizi, n'ar trebui să-și găsească loc nici măcar în grupări, conduse de „șefi” ca d. Bănescu!

ARMAN.

Din dragoste

— SCHIȚA —

Nu știau nici el de ce se însurase. Poate fiind că se săturase de burlăcie, poate iar numai că să îsprăvească cu vorba, bății, să nu-i tot zică: „mă nu te mai stringe nimenei după drum? Însoară-te mă, însoară-te!” Si se însurase.

O cunoscuse la grădină. Venea, acolo în fiecare seară cu tat-su, un bătrîn scufilcăt, cu favoritele sale pe care și le netezea mereu și după ce lăua dulceață mai sta cu fata vre-un ceas, ascultind muzica.

El se așeza pe aproape de masa la care stăteau ei de obicei. O auzea cum ofta cite odată, cînd arcușul unui violonist tînăr înălță note scintetoare. Si atunci el se uita cu drag la ea și i se părea că și ea începea să-i caute privirea.

Pe urmă toate s'a facut repede. Cît-va timp nu i-a mai văzut nimenea. Prietenii îl căutați fără să-l mai poată întîlni. El se fereau să dea ochi cu el, sta pe la logodnica lui și nu mai putea de fericire.

S'a cununat unde-va la țară, fără să chemă pe nimenei, de teamă să nu-l tulbere cine-va fericirea.

Si primele zile ale căsnicii au trecut ca o clipă. I-se părea că toate îi zimbeau, nu mai era nimic, care să-i întunece viața ee și-o croise el.

Cînd a inceput să se mai desmeticească din beția asta ce-i copleșise sufletul, par că era altul, par că nu se mai pricepea pe el. Începea să vadă toate celea în adevărată lor lumină, să aibă impresia că ceea-ce făcuse fusese o pornire de nebun de care îi părea grozav de rău acum și de care nu știa cum să se scape.

Era însă prea tirziu.

Anului 1908.

O-mie-nouă-sute-opt,
An „noi”, cum să se zice,
Nu te voi crede că ești „noi”
Si mai puțin, ferice,
Dacă tu nu vei izbuti
Saduci o primenire
Măcar în parte-aci, la noi,
Nu 'n răsta omenire
Spre pildă: Pe Bănescu să-l
Să se mai pocăiască —
Pe Cimbru pune-l, dacă poți,
Să se călugărească, —
Pe Doctor Danu să-l oprești,
Să nu mai tale... cuie, —
Pe Coicin să-mi-l hotărăști
Să-și ieie o „duduie”, —
Pe Popa Gh. apropie-l
De Sfinți și crucifizuri, —
Moș Blebea, să-l înzdrărești,
Să nu mai deie kizuri. —
Pe Andronescu să-l conringi
Să dea în dracă Latina, —
Pe Măgureanu să-mi-l pună
Să joace doar confina, —
Lui Tanasache să-i dezlegi
Gurița lui de... aur, —
Pe Mișu, fostul controlor,
Fă-l alb, că prea-i balaur, —
Pe Hagi Lazar să-l obligi
Să ia un frano la sută, —
Pe Găinescu să-l decizi
Să joace 'n drum bătăta, —
Lui Carataș, epigrafist,
Mai ia-i, de poți, din fumuri, —
Pe amicul Bucur Lupea
Mai stringe-l de pe drumuri, —
Pe Rusu să-mi-l sfătuiești
De râle să se lese,
Pe Borcea, din Bairamdede,
De jălbii și de procese, —
Pe Ovidiu să-mi-l hotărăști
Turcește să vorbească
Si pe Kir Zissu, Doctorul,
Ca să se primenească...
Altfel, an nou, ești vechiul de tot,
Ca frații tăi din urmă —
Pe lucru dară pune-te:
Taie, prefă, ori curmă!

Saroglu

Si acum stînd de vorbă cu prietenul, căruia se temuse la început să-l și pomenească de ce avea de gînd să facă, îl era că și cum și-ar da sufletul pe față sie-șl, fără nici o teamă fără pic de grije că tot ce spunea putea să aibă un răsunet.

Si-i spuse toate pe nerăsuflare.

Prietenul dețea din cap cu un fel de neîncredere par că tot ce auzise era o simplă farsă povestită numai ca să se facă mai interesant povestitorul.

Tu să nu-ți închipui nici odată nimic, după aparențe. După infâșare să nu te îel nici odată, să te ferească D-zeu să-ți dai seama de ce se ascunde sub visul fericitului, și sub posomorală singuraticului. Te uișă la mine aşa că cum nu ti-ar veni să crezi că sunt adevărate cele ce îi-am povestit.

Si n'ai dreptate!

— Dar, îngină prietenul, dragostea el?

— Nici un dar. Totul a iost o singură inscenare, un pretext ca să-și acopere sub o etichetă de cinste murdară de viață în care bălăcia. Si e că un nenorocit n'am priceput nimic, mă! Cum te orbește dragostea. Si acum mă uit la mine, mă mir și că ce mă prinsește. Nici nu înțelegi ce scîrbă mă prinde cînd văd că nu e nici pic de dragoste nici nimic. Ce crezi tu! Ti-ăș vorbi așa? N'am nimic pe suflet mă și nu-mi pare rău de cît de un lucru, că am un copil, că încolo mănești să-lăsa to, și m'ă duce.

Si fără pic de durere de rău.

— Si e că care te credeam iericit!

— Ce fericit! Mă nu te lua după aparențe, ascultă-mă pe mine. Nu-l nimic, și-ăș face pasul hotăritor chiar de acum.

Prietenul se îndărătnește să-l îndupele că n'are dreptate, că se înșală, că e pornit pe urma unei nemulțumiri a momentului.

— E vorba de un suflet, sfîrșit el.
— Aș, de unde! Habar n'are mă de ce e un suflet. O nesimțire de brută, o lipsă de ori-ce calitate sufletești ce mă face să cred că nu e numai o prostie adincă ce o stăpinește, ci și acela nătingie animală care te revoltă, te face să-ți ieși din sărite.

Cind vreaști să mă incredințezi că nu e așa și cauți să o ridic spre alte orizonturi, o simt că e de incapabilă, mă izbește cu cite o vorbă de-mi vine să-mi iașă lumea în cap cind o auz! Înțelegi mai! E brută, brută ca un butuc măl! Mi-l sănătate să mă mal și duc p'acăsă.

Prietenul îl luă cu binișorul.

— Stați frate, fil mal rezonabil. Ia'n te gindește la urmărl. Ce poate să ajungă copilul tău.

— Ce copilul meu, explodă el, nici nu trecuse cinci luni de la căsătorie și a născut; cine știe ce odrasla mi-a mal aruncat pe cap. Neam rău, măl, neam rău!

Cu vorba asta se despărțiră. Prietenul se despartea cu o părere de rău adincă de el. I se părea că și cum i se rupsese ceva în el.

Iar el ducindu-se spre casă, începu să fredoneze un cintec, plin de nepăsare, cuprins de un fel de desgust de toate și în același timp cu o duioșie în suflet. Iși aduse aminte de copil și cu ochii înlácrimați o luă spre casă, pocăit, ca și cum ar fi făcut o faptă rea.

N. PRALEA

INFORMATIUNI

Anunțăm cu părere de rău închiderea din viață a conudențianului nostru Alexe A. Roșculeț, mare proprietar în comuna Șiriu. Fire blindă, targ la inimă, defunctul, în etate de 58 ani, lăsat în urma-i numai regrete.

Luăm o parte vie la durerea crudă încercării familiilor.

La Clubul conservator din Capitală a avut loc alătările o întrunire, convocată de șeful partidului, d. P. P. Carp, cind s'a modificat statutele, în sensul ca d. Cantacuzino, care s'a retras dela șefia partidului, să fie ales președinte al clubului central.

Cu această ocazie s-a constituit și un nou comitet, din care nu fac parte de către numai trei membri aparținând ramurei tachiste.

In urma celor petrecute ruptura dintre boieril de bastină și democrații din partidul conservator se consideră definitivă.

Proiectul reformei administrative, elaborat de d. ministrul de interne, fixează o nouă repartiție a comunelor și creează un număr de plăși indoit de către cel existent.

Primarul e insărcinat cu administrarea intereselor locale și cu poliția comună. Nu va mai fi ofițer de poliție judecător și auxiliar al parchetului.

Secretarii comunali vor fi numiți de prefect după un tablou de clasificare întocmit de o comisie examinatoare instituită prin lege.

Secretarul comunal e insărcinat cu publicarea legilor și regulamentelor, cu executarea măsurilor de siguranță generală, cu executarea măsurilor ordonate de primar, de serviciul sanitar și cel veterinar. El e ofițer al poliției judecătoare.

Controlul cel mai imediat al administrațiunilor comunale și judecătorelor funcționarilor comunali și a inspectorilor comunali și administrativi, va fi desferită unei organizații noi, care va purta numele de „consiliul permanent administrativ”.

Acest consiliu va avea de asemenea dreptul de a revoca pe primari, de a disolvi consiliile comunale, atribuțiile cari aparțineau pînă acum ministrului de interne.

E posibil ca acest consiliu să fie compus din 5 membri, numiți pe termen de 5 ani.

Crearea consiliului permanent administrativ va face obiectul unei legi speciale.

Conducătorul nostru d. P. Șapira a avut nenorocirea de a perde în mod aproape subbit pe tineră-i soție.

Condoleanțele noastre sincere.

În seara de 17 c. va avea loc în Sala Elpis balul dat de Doamnele Israelite din localitate.

Balul acesta a fost în totdeauna cel mai reușit al sezonului.

Ni se comunică că escrimele din oraș sunt aruncate de către diferitele servicii barometrice. În cîmpul din nemijlocita apropiere a satului Anadolchioi.

Ar fi de dorit să se ia grabnice măsuri.

Primăria orașului a votat și publicat noul regulament privitor la fabricarea și vinzarea plinel.

Se înființează un serviciu de control special și se introduce din nou tichetele cu numele brutarului, greutatea și calitatea plinel.

D. Hristu Melide a fost înaintat subcomisar cl. I și numit în locul d-lui Sălăineanu la Medgidia.

Populația din Babadag e foarte nemulțumită de polițial din localitate, a cărui purtare a devenit de nesuferit. Flangeri serioase au fost aduse atât Prefecturei respective cât și Ministerului de Interne.

Elevii Seminarului musulman din Medgidia s-au pus în grevă, refuzând de a intra în clasă.

Vom face o anchetă în localitate.

Societatea „Impiegăților ospătarilor” din Constanța urmează să da în seara de 9 Februarie, la Elpis, un măreț bal, pentru care se va solicita patronajul D-nei și D-lui Sc. Vârnava, prefect al Județului.

Răbdător mai și tiparul și mal răbdătoare zidurile pe care se lipesc asemenea cum să le zicem?

Cercul „Cultura” din localitate va da în seara de 1 Februarie o serată literară-muzicală, cu concursul Reuniunii Muzicale „Gavril Musicescu”, sub patronajul d-lui Prefect al județului, președinte de onoare al Cercului.

Serata va fi deschisă de o conferință sănătoasă de directorul nostru, asupra «Idealismului și Realismului».

Proiectul cu monopolul circuiemelor la sat se așteaptă depus de d. Cotînescu, la Cameră.

Amnistia pentru delictele militare în Austro-Ungaria. — Cu ocazia jubileului de 60 ani de domnie a Maiestății Sale I. și R. Apost. Francisc Iosif I, o largă amnistie este acordată tuturor cetățenilor Austriei, Ungariei, Boenziei și Herțegovinei, cari n'au satisfăcut obligațiile militare în patria lor. — Interesații doritori a avea informațiile, sunt invitați să se adreseze la Consulatul I-l și R-l Austro-Ungar din localitate.

și se așteaptă să se vinde la librăriile din Constanța. **Proprietatea Imobiliară din Dobrogea** — (Diferitele improprietăți, vînzări, și deposedările de pămînturi) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar.

TRAIAN BELU
AVOCAT

Constanta Banca de stoc

Dimitrie Bălănescu
107 — Str. Carol — 107

MARE MAGAZIN DE FERARIE

asortat cu broaște, lacăte, bala male, culi de șirme, ciment, var hidraulic, nicovale, menghenele, suruburi, etc. etc. etc.

Specialitate în articole de văpsele

Uleuri englezesti și lacuri din cele mai garante.

Muzeul Comercial Dobrogean

Societate în Comandită

CONTA & Comp.
BABADAO

CIRCULARĂ

Subsemnată, cu o cultură academică comercială, cu experiență ce dă în afaceri practice din biourile de comerț din instituții financiare și sprijinită de tovarășii specialiști în diferitele ramuri ce coprind casa noastră, avem onoare să vă face cunoscut că am fondat în Babadag o societate în comandită: pentru comision, fabricate și negoț cu produse indigene și uleiuri industriale sub firma **Conta & Cie.**

Concentrarea într'un tot a acestor diferite ramuri, care se leagă între ele atât de strîns, incit una fără cea-laltă nu poate exista, este rezultatul unor indelungate studii pentru punerea în valoare a bogățiilor naturale a regiunii ce locuim, Dobrogea centrală; și, pentru acest cuvint am dat, prin contract, casel noastre numele generic de: **Muzeu comercial dobrogean**.

In practică, casa noastră are menirea să facă comision cu mărfuri de tot felul, cu produse agricole, industriale și animale, cu manufacurate, cu uleiuri și mașini industriale. — Ea primește reprezentanți și cauți a introduce mărfuri nouă și folosite ca bumbacul, inul, matase: faco instalații și antreprize pe contul celor de al dreilea și pe comp propriu.

Casa noastră fabrică și vinde tot felul de țesături din păr de capră și torsuri de lină și surogate, ca de ex: traiste, desagi, nejite, corturi și poloage sau grinare, pătură de căl, preșuri, chilimuri și covoare naționale, fringhi pentru pescuit din păr de capră. Fire toarse în anume dimensiuni cerute.

Casa noastră negociază asupra punerii în valoare a terenurilor de mireuri din Dobrogea și facilitează combinațiuni financiare pentru exploatarea gisementelor descoperite.

Ea face avansuri asupra rezidurilor animale menite să fie exportate ca materii prime sau fabricate pe loc.

Ea încurajează dezvoltarea economică a vitelor cornute, și în anume condiții a cordă înlesnire pentru pășunat. Ea face plantări de suragă artificial proporțional cu modalitatea concesiunel terenurilor închiriate de societate pentru izlas și în acel scop.

Intr'un cuvint cine are vite și nu voește să le perde să se asocieze cu noi, pentru că cu forțe materiale mai mari să asigurăm hrana și sănătatea vitelor noastre, spre a spori și veniturile noastre și pe ale Statului.

Cine vine piele și lină pe prețuri de nimic sau din iarnă pe hrana să se adreseze nouă care'l vom ajuta să vindă la timp și mai că preț.

Cine cumpără piele, lină și tot felul de proveniențe animale, dacă se va adresa nouă și vom garanta aceleși cîstiguri de astăzi, cu diferența că în loc să pagubim pe locitorul sărac care n'are decît venitul a 10—20 de vite, vom vinde direct în strînatate sau pe piețe mari de desfacere, folosind nu numai el, cumpărătorii, ci și producătorii și Tara; căci atunci cind locitorii se imbogătesc mai mult, Tara se imbogătesc mai mult.

• •

Instituțiile, comercianții și particularii cari au nevoie de fabricatele noastre din păr de capră și de hamurăria celebră din Babadag, lucrate cu atit gust și artă, să bine-voiască să ne trimite comenzi, convinînd fiind că pe lingă că vor avea mărfuri durabile, ceea ce cu timpul va face „patentul” mărfurilor noastre, cu oare cari industrii engleze; dar pe lingă această indirect vor ajuta de odată cu aceeași sumă, două mari ramuri de eco-

nomică a țării: 1-a incurajarea industriei indigene și crearea industriei măre, și al 2-a dezvoltarea economiei vitelor în Dobrogea. Culoarul al acestor fapte este rezultatul că auferă de care suferim în Dobrogea dela disparația vitelor se va atenua, emigrările se vor mărgini, izlazurile, marea cestune a izlazurilor se va rezolvi, aci la noi, pe cale comercială și în același timp Statul va beneficia dublu: primo direct prin fis și secundo prin întrebunțarea terenurilor sale neproductive. Toate acestea folosesc și toate acestea parți satisfăcute, și toată această servicii plătite, numai cu ce? cu o comandă adresată nouă, care nu este mai scumpă decât aiurea, dar pentru o marfă superioară și pentru un scop economic național. Prin următoarele instituții comercianții și particulari să-și aducă amintirea de fabricatele noastre și de acest apel către el consumatorii și conducătorii măriti a crea industria mare în țara noastră și a ajuta economia națională.

• • •

Cu privire la industria mare. Onor. Ministerul de Domuinii a bine-voit a ne promite, cu condiție să intrăm în prevederile legii pentru incurajarea industriei, adică să subserim 50 mil lei capital și să vârsem 3 zecimi adică 15 mil lei și să fim la lucru 25 oameni timp de 5 luni într-un an. Să ne servim și de unele industriale moderne miscate, eventual, cu o forță motrice electrică de exemplu. Atunci, nu plătim niciodată Stat, județ și comună. Avem drept de scutire do vană pentru unele și pentru materii prime. Ne dă 5 hectare pămînt pentru ca să facem un atelier comun adică fabrica noastră și alte avantaje. În afară de aceasta ne concesionează eventual pentru un timp indelungat, cu o arendă anuală minimă, ori cîte mil de hectare de teren improductiv ară Statul în regiunea Babadag, pentru izlas, cu legătură de trecere între ele, după planurile co se vor ridica la stăruință noastră. Plata arendeii va fi în proporție cu numărul hectarelor. Plata terenului neproductiv ce societatea noastră va reuși să planteze cu sinea artificială va influența asupra arendei.

Ca să putem ajunge la aceste rezultate dorite, trebuie ca toate părțile interesate să dea mină. În primul rînd interesat indirect este Statul și el ne acordă avantaje imense, căci currențul este pentru crearea industriei mari și pentru dezvoltarea economiei vitelor. În al doilea rînd interesați direcți sunt toți patronii și calificati meseriași coi cără lucrează într-un chip sau altul cu materii prime animale, toți locuitorii proprietari de vite, toți ciobanii de meserie, toți cumpărătorii de vite, lina, păr și ori-co alte reziduri animale.

Toți aceștia au nevoie de credit și nu îngăsească nicaieri, deci suferă.

Toți aceia au nevoie de hrana vitelor și nu o au.

Toți cumpărătorii mai măricel suferă și de celo precedent dar și de focul care se numește: debușeu: adică unde să vină marfa lor cu preț?

Ei bine, nimănii din toti acești interesați cără se vor asocia în Muzeul Comercial Dobrogean nu vor suferi nici de izlas, nici de credit, nici de debușeu, nici de prețuri bune după tarifele comerciale în uz; cu condiția însă a comandită în limitele codului de comerț, a contractului nostru social și în vederea legei pentru incurajarea industriei naționale, casa noastră: *Muzeul Comercial Dobrogean Conta & Co. din Babadag*.

D-1 Dr. Virgiliu Apostoleșcu

fost Intern al Spitalelor Civile

Să instalați de la Sf. Dumitru în Str. Carol No. 37 și să consultați în toate zilele de la orele 3—5 p.m., pentru boale și operațiuni la femei și copii.

PREFECTURA JUD. CONSTANȚA PUBLICAȚIUNE

No. 10751

21 Decembrie 1907

Prețurile rezultate la cea de a 2-a licitație ținută de Prefectură în ziua de 5 Decembrie 1907 pentru furnizarea unor obiecte necesare spitalului județian Cernavoda, nefiind avantajoase, se aduce la cunoștința generală că în ziua de 15 Ianuarie 1908 la orele 4 p.m. se va ține o a treia licitație publică în acest scop în localul Prefecturei.

Aceste obiecte sunt:

15 cănițe mici pentru apă de 250 grame, 30 linguri alpaca, 30 furculițe idem, 30 cuțite idem, 30 farfurii de tablă albastră adânci, 30 castroane de tablă albastră 500 gr., 6 lămpi de petrol nichelate, 1 lampă de biurou cu abajour verde, 2 lavoare de metal, 1 mașină pentru călcăt rușe, 1 lampă suspendată, 6 scaune cu fundul de trestie 2 scaune de noapte, 1 cratiță cu capac de 20 kgr., 1 cratiță cu capac de 10 k., 4 pendule de perete.

Licităția se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72-83 din legea contabilității publice.

Ofertele se vor primi în ziua licitației pînă la orele 4 p.m. însoțite de garanție provizorie de leu 30.

Supraoferte nu se primesc.

Modelele obiectelor se pot vedea la spital. Obiectele se vor preda direct spitalului.

No. 10748

21 Decembrie 1907

Prețurile rezultate la cea de a 2-a licitație ținută de Prefectură în ziua de 5 Decembrie 1907 pentru furnizarea unor efecte necesare spitalului județului Cernavoda nefiind avantajoase se aduce la cunoștința generală că în ziua de 16 Ianuarie 1908 la orele 4 p.m. se va ține o a treia licitație publică în acest scop în localul Prefecturei.

Aceste obiecte sunt:

100 cearcăfuri, 100 cămașă de pinză, 35 dosuri de saltele, 60 fețe de perină, 30 fețe de suluri, 50 prosoape, 70 servete, 30 batiste colorate, 30 tulpane pentru cap, 30 pătură de lină, 60 perechi ciorapi de lină, 30 perechi papuci, 2 bluze pentru medic, 4 șoruri pentru medic, 6 bluze albastre pentru infirmier, 6 șoruri albastre pentru infirmieri, 20 halate de iarnă.

Licităția se va ține cu oferte sigilate, și în conformitate cu dispozițiunile art. 72-83 din legea contabilității publice.

Ofertele se vor primi în ziua licitației pînă la orele 4 p.m. însoțite de garanție provizorie de leu 100. Supraoferte nu se primesc.

Modele se pot vedea la spitalul Cernavoda.

Efectele se vor preda direct spitalului.

p. Prefect, G. Cristescu

p. Secretar, A. Roșca

G. M. MAGUREANU
fost Judecător, Avocat
Str. Dorobanților No. 17

Georgel Perlea

Brăila Constanta

Reprezentant general pentru județul Constanța
al Casei de Mașine Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societate în Comandită Forțăzii Curțil Regale

Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinei Publice e asortat cu ultimele creațiuni ale industriei de mașini agricole, se află sub conducerea D-lui ST. CIŞMEGIU.

A SOSIT

Untură de pește proaspătă veritabilă de morun, calitate garantată, importată une directă din Norvegia, la Drogueria Medicinală Al. I. Heldenbusch, strada Carol (sub Hotelul Regal).

DOCTORUL FRANGOPOL

De la FACULTATEA din PARIS

Specialitate pentru boala de gât, nas, urechi și cîte boli.

Consultări de la 2—5 p.m.

No. 108 — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

SPECIALITĂȚILE
Farmacistului Ion Berberianu

CONSTANTA

Mențiune onorabilă: Paris 1901

Două medalii de aur: Nizza și Roma

Cinci medalii de argint: Atena

București, Constanța, Craiova și Madrid

Apa de gură „Hygea” Intrebunțarea zilnică a acestelui apă, face ca miroslul urit al gurii, durerile de gingii, și de măsele să dispară în cel mai scurt timp; de lasemenea este cel mai placut aromatice al gurii, întăriend gingiile și conservând dinții. 2 Lei sticla.

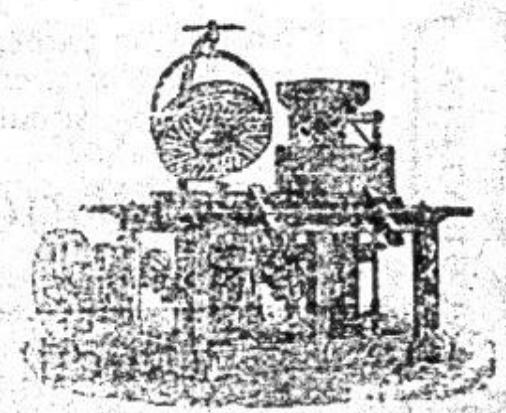
Crema „Higea” este un preparat igienic pentru înfrumusețarea și înfrâgezirea pielei, face să dispară în cel mai scurt timp: piștrui, coșuri, pote de sareană și de fier, bubulișe etc. și face tenul alb, fraged și catifelat. 1 Lei 50 bani bocanul.

Elixir de sănătate la Sf. Ion Botezătorul (aprobat de Consiliul Sanitar Superior). Elixirul acesta fiind preparat din substanțe vegetale tonice purgative și amare este cel mai bun medicament ce se poate intrebuița atât contra tuturor boalelor de stomach și și contra acelora cără au legătură oarecare cu regulata activitate a organelor digestive. Așa: amețeala, colicele, de stomach, durerea de cap, galbinarea, greață, încărcările de stomach, indispozițiile, melancolia, nepostă de mineare, trinjă, răgăell, venoin etc. sunt afecțiuni cără se pot combate cu succes prin intrebunțarea acestui elixir. 2 Lei 25 bani sticla.

Capsule Salolate „Berberianu”. Capsulele acestea sunt cele mai eficiente ce se pot intrebuița contra bolenorale fie acută fie cronică, vindecind numai în cito a zile surgerile cele mai rebele. 5 Lei cutia cu 50 capsule.

DEPOZIT CENTRAL
Drogueria BERBERIANU
CONSTANȚA

Contra ramburs trimis în toată țara, comandele dela 15 lei în sus se trimis franco locul cerut.

NOU

STICLE ISOMETROP

Conservarea
Ochilor

Patenteate în Europa și America

Patenteate în Europa și America

Se va cere această IS.
marcă pe fiecare sticlă.CEA MAI CLARĂ VEDERE
FĂRĂ A OSTEÑI OCHIIEvitarea Fluorescenței
dăunătoare ochilor.

Experiențe făcute cu Razele Roentgen

Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.

Depositar general și unic pentru Dobrogea

P. SCHÄPIRA, Filouțișor
Furnisatorul Curței Regale. - ConstanțaFarmacia „VICTORIA”
POMPEI G. CIUPERCESCU (Brăila)

Fost chimist expert al Văii Brăila

Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont
CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru preparația pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsel mele cliente:

Pasta dentifrice „Aphrodita” ultima creație în domeniul dentifricelor, neconținând cretă. Curață dinții fără a-i zgâria, disolvă piatra fără a ataca malul, desinfecțează energetic gura, lăsând după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de „Aphrodita”, care prin calitățile

ei neintrecusăcut ste, a ăfic preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestezie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita” pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dindu-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfumând și mina. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilație quadrupla specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătăturilor. Vindecare sigură în cîteva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu”. Remediu sigur și discret. Vindecă surgerile cele mai rebele în cîteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, atât a preparatelor de mal sus cit și a orice alte medicamente, trimișindu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuție la domiciliu.

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-à-vis de Poșta
CONSTANȚA

Mare magazin asortat cu toate articolele de:

ferărie, table de fer, cimenturi, uleiuri, geamuri, țevi de fer, robineterie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurărie, sticlărie, faianserie, sobe, etc. etc. etc.

Prețuri reduse.

D-na DOCTOR IN MEDICINA

Ersilia Cătescu-Nicorescu

DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI

Specializată în dentistică și boale de gură, la clinice din Berlin. S-a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26
CONSULTAȚII 9-12 a. m. și 4-6 p. m.

De Vanzare la Anadolechioi un loc în întindere de 2236 m. p. cu 2 fațade, avind pe dinsul ea-retură, beciu boltit, fintină în piatră în curte, o grădină cu 300 pomă altoi și 180 butuci de viță altoite.

A se adresa D-nei Capitan Botez, în localitate.

HOTEL SERBANESCU

STR. 11. IUNIE

Sub administrația însoțită a proprietarului OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE

DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ

ȘI CU PREȚURI MODERATE

Visitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire liniștită.

LEGATORIE DE CĂRȚI

TIPOGRAFIE

LIBRARIE

RAME DE INCADRAT

ELEGANTĂ

TIPOGRAFIA
DIMITR. NICOLAESCU

Piața Independenței – CONSTANȚA – Str. Carol și Traian.

sortată cu caracterele cele mai noi și moderne, cum și mașinele cea mai nouă invenție. Este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formule, și culori, cu cea mai mare acurateță, esacitate și promptitudine.

Legătorie de Carti și Incadrare de Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

ACURATEȚEA

Unicul magazin de LIBRARIE și PAPEȚARIE

Mare depozit de Imprime și Registre pentru

Comunele rurale, Percepții, Parohii etc. etc.

ESACITATE

PROMPTITUDINE

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța